

AVOIMEN TOIMINNAN KEHITTÄMINEN HELSINGIN KAUPUNGIN NUORISOPALVELUISSA 2026-2029

- Avoin toiminta on suurin volyymitoimintamme, mutta sen kehittäminen kokonaisuutena on jäänyt vähemmälle viime vuosina
- Myös NUPS-prosessi (2019-2020) nosti esiin tarpeen avoimen toiminnan määrittelylle ja tarkastelulle
- Alueellisen yhdenvertaisuuden toteutumista avoimessa toiminnassa on kehitettävä edelleen.



Selvitys Helsingin nuorisopalveluiden avoimesta toiminnasta

Määrällistä ja laadullista aineistoa, ja
havaintoja nuorisotalojen arjesta



Selvityksen tavoitteet

- Nuorisotalojen nykytilanteen kartoitus
- Miten perustella erillisten nuorisotalojen tarvetta?
- Miten avoimen toiminnan laatua tulisi seurata ja arvioida?
- Mitä on syytä huomioida avoimen toiminnan kehittämisessä?
- Millainen yhteys nuorisotaloilla on ympäröivään yhteisöön?
- Selvittää, miksei osa nuorista käy nuorisotaloilla?

Nuorisotalojen synty ja kehitys

- Nuorisotilat vakiintuivat osaksi suomalaisia kunnallisia palveluja 1970-luvulla kaupungistumisen ja hyvinvointivaltion kasvun myötä.
- Tavoitteena tarjota **maksuton, matalan kynnyksen tila**, erityisesti niille nuorille, joita järjestö- tai harrastustoiminta ei tavoita.
- Nuorisotalot ovat osa eurooppalaista nuorisotyötä, mutta **laajimmin käytössä Pohjoismaissa** (Suomi, Ruotsi, Norja).
- Nuorisotalot on hahmotettu:
 - *Toisena kotina* (turvallisuus, ohjaajien tuki).
 - *Kolmansina tiloina* (kodin ja koulun ulkopuolinen kohtaamispaikka).
 - *Nuorten tiloina* (nuorten omat kulttuurit, ryhmäsuhteet ja hierarkiat muovaavat toimintaa).

Aiempien tutkimusten tuloksia

Suhteiden keskeinen merkitys

- Myönteiset suhteet ohjaajiin ja nuorten kesken keskeisiä kaikissa tutkituissa maissa.
- Valtakunnallisissa kyselyissä (2021–2023, n. ~18 000): 2/3 tuli talolle kaverin mukana ; 75 % koki kuuluvansa porukkaan : Yli 50 % löysi uuden ystävän

Avoimuuden ongelmat

- Ryhmädynamiikka voi synnyttää sisä- ja ulkoryhmiä (Kiilakoski & Kivijärvi 2015)
- Uusien nuorten on joskus vaikea tulla sisään (Gretschel 2011)
- Vertaiskulttuurit voivat myös haastaa nuorisotyön arvoja (Perho 2010).

Nuorten arviot palveluista

- Nuorisobarometri 2024: 87 % 15–19-vuotiaista pitää tärkeänä, että heillä on kokoontumispaikkoja
- Kouluterveyskysely 2025: vain 27–37 % kokee alueellaan olevan riittävästi oleskelutiloja.

Korona-aikana: kohtelu ja turvallisuus koettiin erinomaisiksi, mutta osallisuus toteutui heikommin

Nuorisotiloilla on (ainakin) kolmen luokan käytäntöjä



Nuorten käytännöt nuorisotiloilla: mihin nuorisotyöntekijät vaikuttavat

Miten nuorisotiloista puhutaan?
Miten nuorisotiloilla puhutaan?
Millä tavalla vanhemmat tai muut aikuiset puhuvat tiloista?

Kavereitten tapaaminen
Oleilu
Tekeminen ja toiminnallisuus
Nuorisotyöntekijöiden tapaaminen?

Yhteydet alueen muihin palveluihin
Työntekijöiden suhteet nuoriin
Nuorisotilan arvostus ja maine alueella
Miten sukupuoli ja ikä vaikuttavat asenteisiin?

Aukiolo
Varusteet
Sijainti
Alueella olevat muut nuorten palvelut

Selvityksen selkärankana käytäntöarkkitehtuuriteoria

- Kemmisin teorian avulla pyritään selittämään miten nuorisotalojen käytännöt syntyvät, miten niitä ylläpidetään ja miten ne muuttuvat
- Käytännöt koostuvat puheista, teoista ja suhteuttamisesta
- Keskityimme selvityksessä siihen miten nuorisotalosta puhutaan (määrällinen aineisto) ja minkälaisia käytäntöjä niissä on (havainnointiaineisto)
- Asiakaskyselyyn lisättiin kysymykset
 - Nuorisotalon kävijät puhuvat nuorisotalosta myönteisesti
 - Nuoret, jotka eivät käy nuorisotalolla, puhuvat nuorisotalosta myönteisesti
- Nuorisotalovierailuilla keskityimme nuorten ja nuorisotyön käytäntöjen tarkkailuun

Käytetyt aineistot

- Tilastointijärjestelmä Logbookista kerätyt tunnusluvut toimintojen määrästä, toimintatunneista ja kävijämääristä vuodelta 2024
- Nuorisotaloilla keväällä 2025 toteutetun asiakaskyselyn aineisto
- Nuorten budjetti-aineisto* keväältä 2025
- Henkilöstön kokemustietoaineisto keväältä 2025
- Seitsemän nuorisotalovierailun havainnointiaineisto keväältä ja syksyiltä 2025

*Nuorten Helsinki -kyselyllä (aiemmin Nuorten budjetti -kysely) Helsingin nuorisopalvelut kerää joka toinen vuosi kokemustietoa helsinkiläisiltä nuorilta. Nuorten Helsinki -kysely on tarkoitettu 7.–9.-luokkalaisille Helsingissä opiskeleville nuorille. Nuorilta kysytään mm. vapaa-ajasta, harrastustoihista, asuinalueesta, turvallisuuden kokemuksista ja vaikuttamisesta.

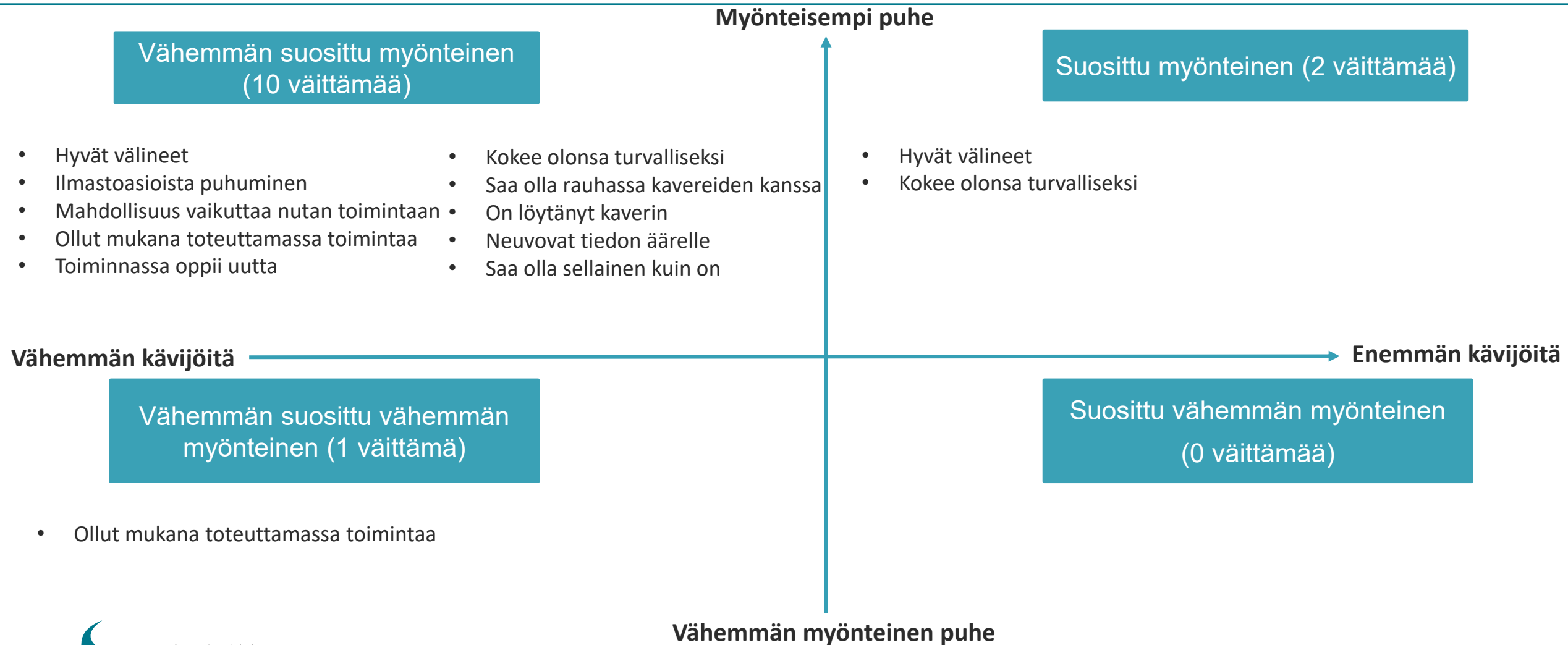
Selvityksen neljä ulottuvuutta

1. Kävijämäärän ja myönteisen puheen nelikenttä
2. Asiakaskyselyn nuorisotaloon liittyvien väittämien analyysi
3. Nuorten budjetti-aineiston vastaajien syyt nuorisotalolla käymiselle ja käymättömyydelle
4. Nuorisotalovierailujen havaintoja

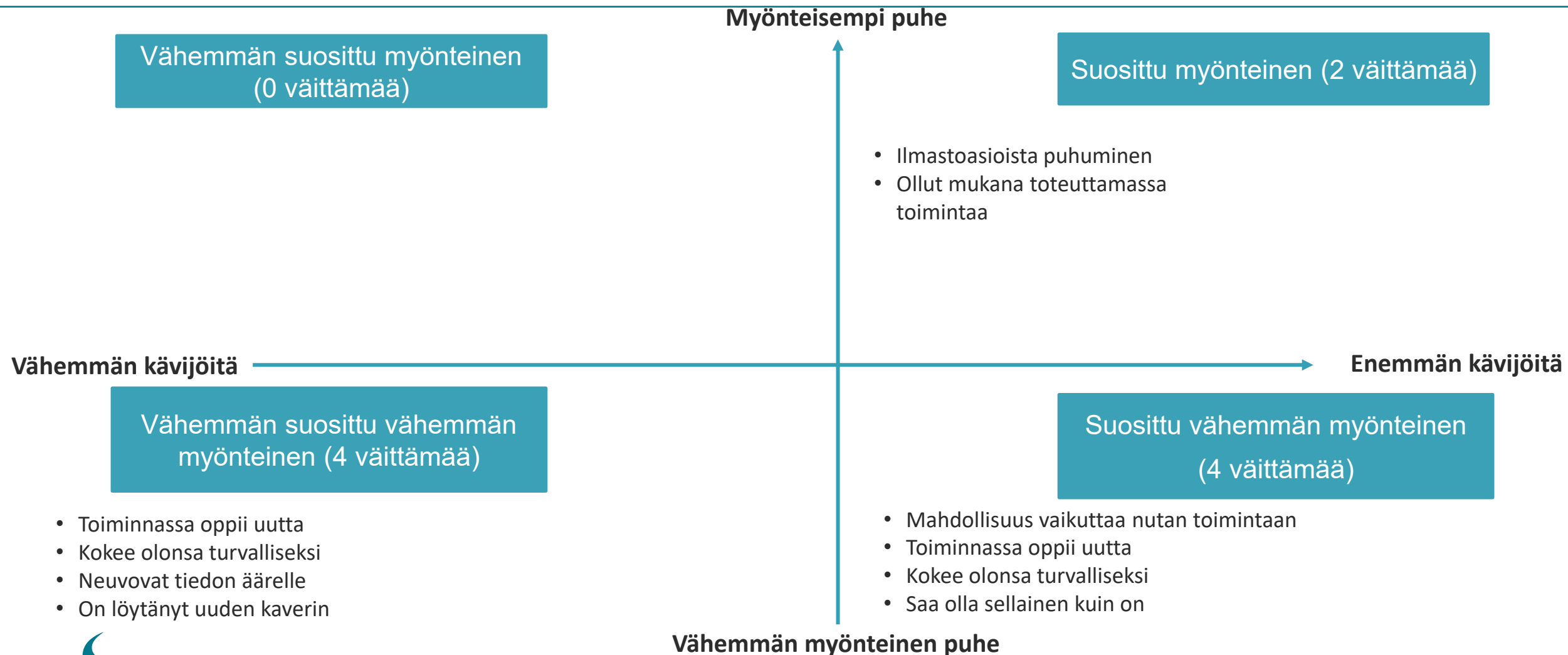
1. Kävijämäärän ja myönteisen puheen nelikenttä

- Yhdistimme kävijämäärät ja myönteisen puheen asiakaskyselyvastaukset nelikenttään
- Muodostimme neljä ryhmää (a' 3 nuorisotaloa):
 - Suosittu nuorisotalo, josta puhutaan myönteisesti
 - Suosittu nuorisotalo, josta puhutaan vähemmän myönteisesti
 - Vähemmän suosittu nuorisotalo, josta puhutaan myönteisesti
 - Vähemmän suosittu nuorisotalo, josta puhutaan vähemmän myönteisesti
- Tarkastelimme asiakaskyselyn väittämiä nuorisotaloista ryhmien välillä, ja kaikkien vastaajien keskiarvoon verrattuna

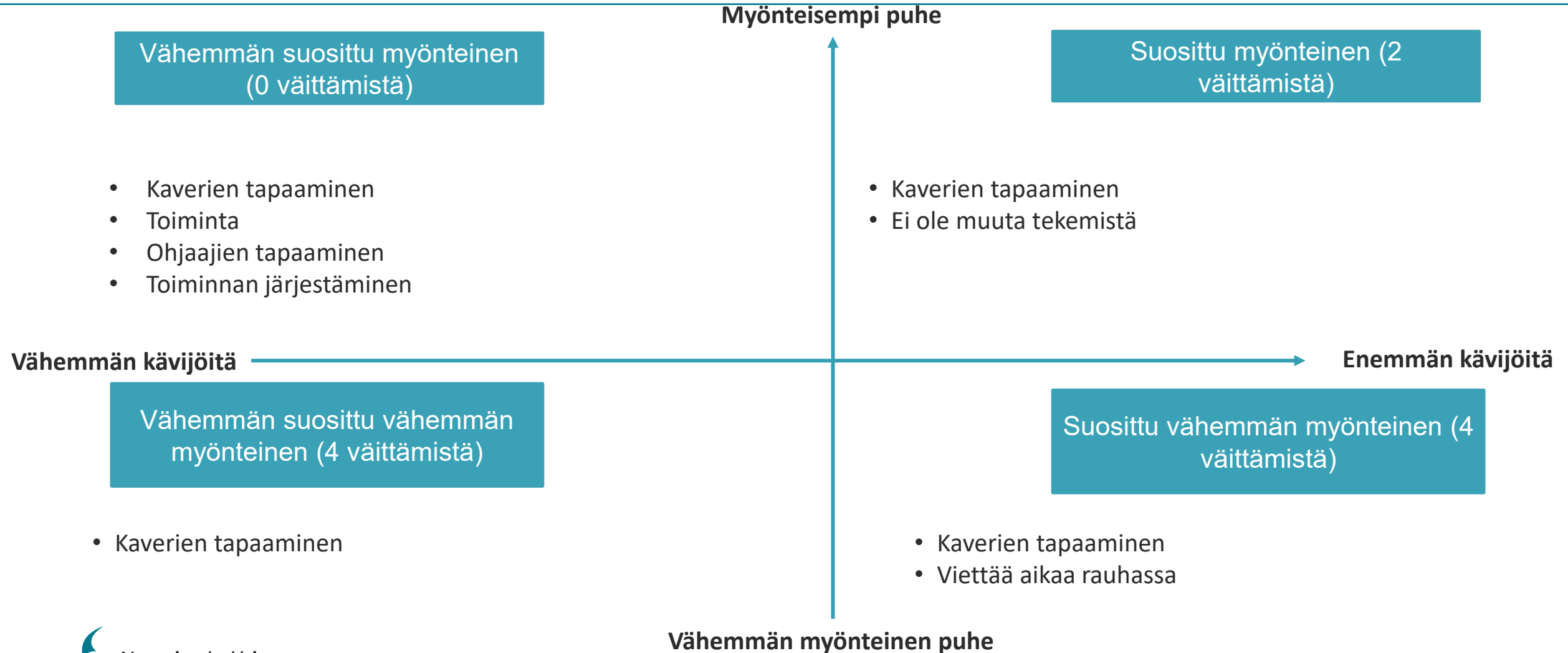
Positiiviset erot kaikkien vastaajien keskiarvoon verrattuna



Negatiiviset erot kaikkien vastaajien keskiarvoon verrattuna



Syyt joiden takia nuorisotalolla käydään



2. Asiakaskyselyn pääkomponenttianalyysin laatu- ulottuvuudet

- Pääkomponenttianalyysi tiivistää suuren määrän muuttujia pienempään joukkoon kokonaisuuksia
- Sen avulla nähdään, mitkä asiat liittyvät toisiinsa
- Tilastollinen menetelmä, joka auttaa löytämään aineistosta selkeitä kokonaisuuksia
- 26 väittämästä löytyi kolme komponenttia
 - Turvallisen ja hyväksyvän ilmapiirin käytännöt
 - Fyysiset puitteet ja toiminnan käytännöt
 - Osallisuutta ja henkilökohtaista kasvua tukevat käytännöt

Turvallisen ja hyväksyvän ilmapiirin käytännöt

- Koen oloni turvalliseksi nuorisotalolla
- Nuorisotalolla saa olla rauhassa kavereiden kanssa
- Ohjaajat kohtelevat nuoria oikeudenmukaisesti
- Koen itseni tervetulleeksi nuorisotalolle
- Nuorisotalolla saan olla sellainen kuin olen
- Nuorisotalolla on hyvä Ilmapiiri
- Nuorisotalon toiminnassa on huomioitu vähemmistöjen tarpeita

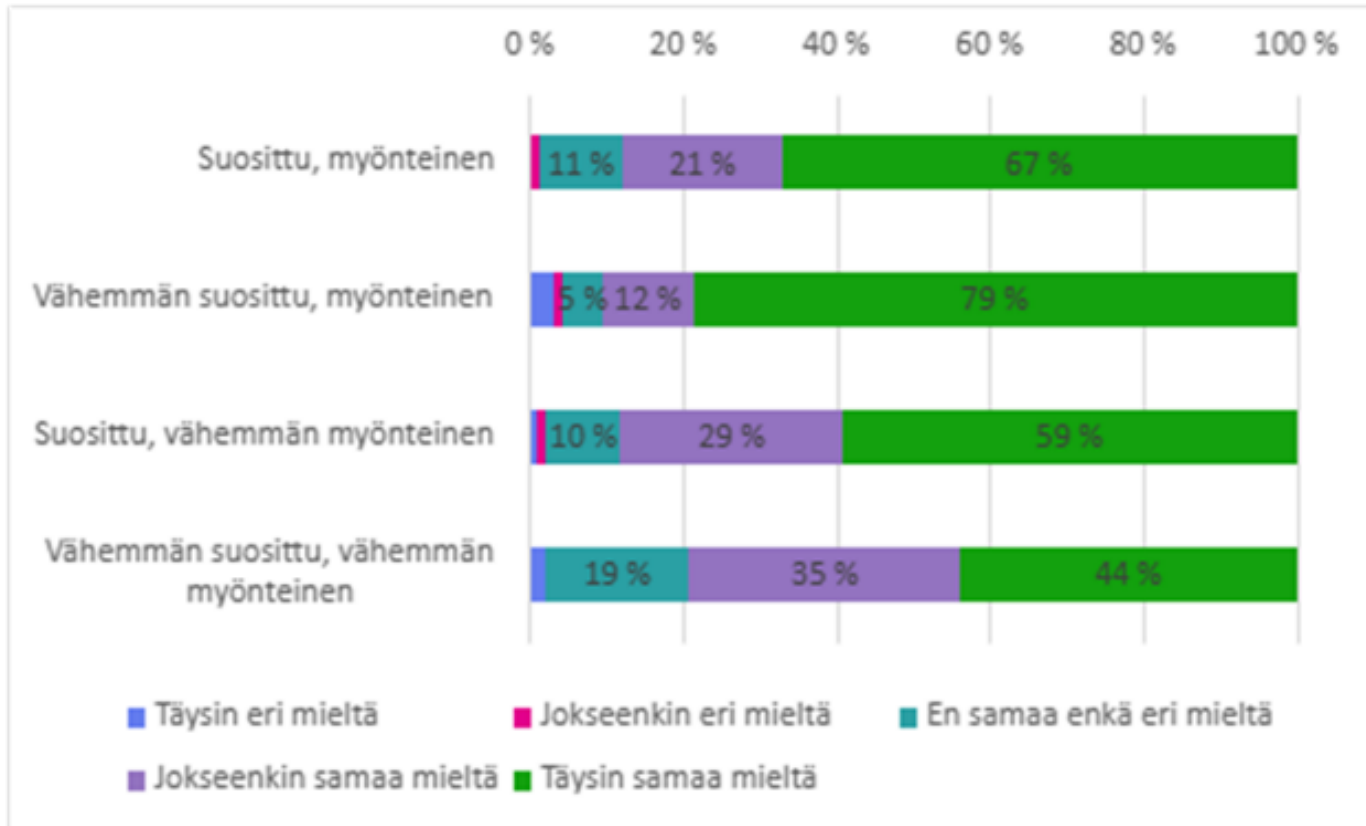
Fyysiset puitteet ja toiminnan käytännöt

- Nuorisotalon tilat ovat mielestäni hyvät
- Nuorisotalolla on viihtyisää
- Nuorisotalolla on hyviä välineitä toimintaan
- Nuorisotalon aukioloajat ovat minulle sopivat
- Nuorisotalon toiminnassa huomioidaan ympäristöasiat

Osallisuutta ja henkilökohtaista kasvua tukevat käytännöt

- Olen ollut mukana toteuttamassa toimintaa nuorisotalolla
- Olen saanut vähintään yhden uuden ystävän nuorisotalolta
- Nuorisotalolla keskustellaan ympäristöasioista
- Olen onnistunut jossain itselleni tärkeässä asiassa nuorisotalolla

Turvallisen ja hyväksyvän ilmapiirin käytännöt nelikentässä



- Summamuuttuja, joka muodostettiin seuraavista väittämistä:
 - Koen oloni turvalliseksi nuorisotalolla
 - Nuorisotalolla saa olla rauhassa kavereiden kanssa
 - Ohjaajat kohtelevat nuoria oikeudenmukaisesti
 - Koen itseni tervetulleeksi nuorisotalolle
 - Nuorisotalolla saan olla sellainen kuin olen
 - Nuorisotalolla on hyvä Ilmapiiri
 - Nuorisotalon toiminnassa on huomioitu vähemmistöjen tarpeita

3. Nubu-aineiston vastaajien syyt nuorisotalolla käymiselle ja käymättömyydelle

- Kyselyyn lisättiin kysymykset:
 - Oletko käynyt nuorisotilalla viimeksi kuluneen vuoden aikana?
 - Jos kyllä, miksi
 - Jos ei, miksei

Käymisen syyt

- Kaverit käy myös
- Kiinnostavaa tekemistä ja toimintaa
- Ei ole muuta tekemistä
- Kiva paikka oleskella iltaisin
- Henkilökunta on mukavaa
- Nutalla käy mukavia tyyppejä

Käymättömyyden syyt

- Minulla ei ole aikaa
- Kaverinikaan eivät käy
- Toiminta ei kiinnosta
- Siellä käy porukkaa, joiden kanssa en halua olla tekemisissä

4. Nuorisotalovierailujen havaintoja lyhyesti 1/2

- Nuorisotyöntekijät suhtautuivat nuoriin lämpimästi kaikilla taloilla, ja tervehtivät heitä nuorten saapuessa nutalle
- Työntekijät arvostivat perinteisiä nuorisotaloja, mutta näkivät positiivisia puolia myös yhteistilojen kohdalla
- Kontrollin määrä vaihteli talojen ja työntekijöiden välillä
- Nuorten keskinäiselle oleskelulle ja tekemiselle tarjottiin aktiivisesti mahdollisuuksia

5. Nuorisotalovierailujen havaintoja lyhyesti 2/2

- Nuorten ja nuorisotyöntekijöiden käytäntöjen yhdistämisen mahdollisuuksiin tartuttiin satunnaisesti
- Nuoria osallistavat käytännöt olivat nuorisotyöntekijöiden puheissa ja käytännöissä mukana
- Rauhallisemmat illat tarjosivat nuorisotyöntekijöille mahdollisuuksia yksilötyölle ja luottamuksen rakentamiselle
- Nuorisotalojen vetonauloina olivat ainakin mahdollisuudet liikuntaan, konsolipelaamiseen ja kaveriporukassa ajan viettoon

Suuret kiitokset ajastanne!

Tomi Kiilakoski
Vastaava tutkija

Juha Leskinen
Tutkija

Nuorisotutkimusseura / Finnish Youth Research Society
Kumpulantie 3 A
00520 Helsinki, Finland
Etunimi.sukunimi(at)nuorisotutkimus.fi



VUONNA 2025

- Keväällä käynnistettiin avoimen toiminnan kehittämisen pohjaksi selvitys Nuorisotutkimusseuran kanssa. Valmistui loppuvuonna 2025.
- Nuorisotalojen 2024 asiakaskyselystä koottiin yksiköiden avoimen toiminnan itsearviointien toimenpiteet.
- Nuorisotalojen säännöt päivitettiin nuorten kanssa (turvallisemman tilan periaatteet)
- Osallistavaa työtä vahvistettiin nuorisotyössä.
- Tehtiin selvitys alueellisten nuorisotyöyksiköiden aukioloista ja käytännöistä. Selvityksen pohjalta uudet aukioloaikakäytännöt tulivat voimaan syksyllä 2025.
- Kehitettiin kesätoimintaa.

VUONNA 2026

- Laaditaan avoimen toiminnan kehittämissuunnitelma neljälle vuodelle Nuorisotutkimusseuran tekemän selvityksen pohjalta.
- Nuorisotyöyksiköissä huomioidaan, että vuoden 2025 nuorisotalojen asiakaskyselyistä nostetut kehittämistoimenpiteet tukevat turvallisen ja hyväksyvän ilmapiirin käytäntöjä.
- Tehdään aukioloaikojen muutosten seurantakysely henkilöstölle keväällä ja syksyllä.
- Määritellään nuorisotyölliset käsitteet henkilöstöä osallistaen (ml. avoin toiminta).